ANUNȚURI

• Au trecut mai bine de 9 zile de când ne-am luat rămas bun de la sora **Stela-Ana**, trecută la Domnul la 91 de ani. Dumnezeu să o așeze cu drepții!

„Din groapa păcatului și temnița fărădelegii, spre cerul bucuriei și libertatea harului...”

Pr. Ștefan

ȘTIRI

• Mai multe voci din Bisericile Ortodoxe din întreaga lume, între care și obștea de maici din Mănăstirea Schimbării la Față din SUA, ctitorită în 1967 de maica Alexandra (fosta principesă Ileana a României) au cerut autorităților ucrainene **să nu-i evacueze pe monahii din Lavra Pecerska din Kiev**, așa cum s-a hotărât prin lege, din cauză că aceștia aparțin Bisericii Ortodoxe Ucrainene din cadrul Patriarhiei Moscovei. (sursa*: orthochristian.com*)

• La Sala Palatului din Capitală va avea loc în data de 20 aprilie un **concert psaltic de mare anvergură**, intitulat „Lumină din lumină”. Vor concerta Arhim. Nikodimos Kabarnos, Ribale Wehbé și Grupul psaltic Tronos al Catedralei Patriarhale, în timpul evenimentului luând cuvântul Părintele Vasile Ioana. (sursa*: basilica.ro*)

• Joi, 23 martie, atât la București și Constanța, cât și în Albania, au fost săvârșite **slujbe de pomenire** pentru preotul Haralambie Balamace și toți **martirii aromâni din Balcani**, care au luptat pentru biserici și școli în limba aromână. La sfârșitul secolului XIX, aromânii din Peninsula Balcanică au știut să găsească căile de înfrățire cu românii din nordul Dunării ca să-și câștige drepturile și să fie recunoscuți în 1905 de ultimul sultan. (sursa: *basilica.ro*)

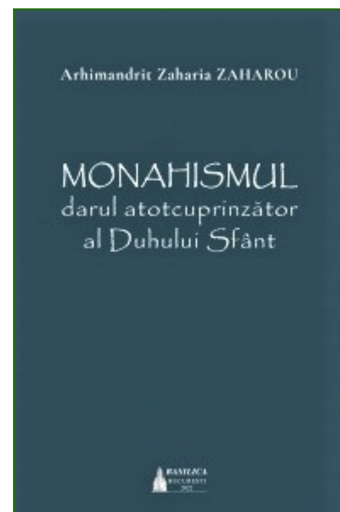
• Studenți și masteranzi ai programului „Artă sacră” de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din București au prezentat lucrări într-o **expoziție intitulată „Meditații estetice în Lumina Învierii”,** care a fost deschisă luni în orașul Volos din Grecia. (sursa: *basilica.ro*)

• Românii din parohia Sf. Bonifatie din nordul Italiei au început o campanie de **strângere de fonduri pentru a-și putea clădi propria biserică,** întrucât capela în care s-a slujit în ultimii 8 ani va fi demolată de către autrități, ca parte a unui vechi spital în degradare. (sursa: *orthochristian.com*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

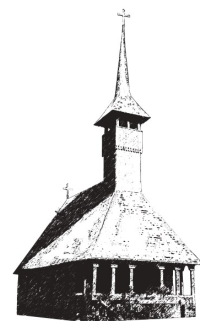
ARHIM. ZAHARIA ZAHAROU
Monahismul - darul atotcuprinzător al Duhului Sfânt

„Fenomenul paradoxal al monahismului nu este înțeles cu ușurință nici chiar de toți monahii. Monah este cel care se așază pe sine mai prejos de toată făptura, adeverind cuvintele lui Hristos. Care dintre fiii veacului acestuia ar fi atât de nebun încât să se pună pe sine de bunăvoie mai prejos decât toți și să devină un nimic? Însă fiii luminii, care au gustat din viața cea veșnică și sunt călăuziți de Duhul Sfânt, primesc cu bucurie să Îl urmeze pe Hristos în pogorârea Lui, care este mai uimitoare chiar și decât înălțarea Sa mai presus de ceruri. Numai cei care au cunoscut din cercare nebunia lui Hristos, puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu și s-au încredințat de acestea prin har au curajul să ia asupră-și această nevoință mai presus de fire..”

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor!

Numărul 11 (CXXIV) 26 martie 2023

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Sfinții săptămânii

D 26 - DUMINICA A IV-A DIN POST (A SF. IOAN SCĂRARUL); Soborul Arhanghelului Gavriil; Sf. Sf. Mc. Montanus preotul și soția Maxima*;* **ULEI**

L 27 - Sf. Mc. Matroana din Tesalonic; Sf. Prooroc Anania (sec. IX î.Hr.); Sf. Ier. Robert, apostolul Bavariei și Austriei; Prăznuirea icoanei Glykophyloussa–Dulcea sărutare
- Mărturisitorul Ieroschim. Nil Dorobanțu (1977)

M 28 - Sf. Cuv. Ilarion cel Nou; Sf. Cuv. Ștefan Mărturisitorul

Mi 29 - Sf. Ap. Sostene, Apolo, Chifa și Epafrodit Sf. Sf. Mc. Marcu al Aretuselor, Chiril și cei cu dânșii; Sf. Ier. Diadoh al Foticeii (Filocalia I); **CANONUL CEL MARE; POST ASPRU, iar după Canon, dezlegare la ulei**

J 30 - Sf. Cuv. Ioan Scărarul; Sf. Euvula, mama Sf. Pantelimon
- Mărturisitorul Mon. Nicolae Steinhardt (1989)
- Patriarhul Justinian Marina (1977)

V 31 - Sf. și Dreptul Iosif, fiul Patriarhului Iacob; Sf. Sf. Mc. Ipatie al Gangrelor; Sf. Ier. Inochentie, luminătorul Alaskăi; **ACATISTUL BUNEIVESTIRI; POST ASPRU, iar după Acatist, dezlegare la ulei**

S 1 - Sf. Cuv. Maria Egipteanca; Sf. Cuv. Varsanufie, stareț la Optina; **ULEI**
- Mărturisitorii: câteva mii de bucovineni uciși de sovietici la Fântâna Albă (1941)

Arhid. Sorin Mihalache

MECANISMELE plăcerii și adicțiilor

„Puține lucruri pe care vreodată le-am visat, fumat sau injectat creează o asemenea dependență la nivelul creierului nostru precum tehnologia.

Cel mai mare dușman pe care noi îl avem lăuntric e **plăcerea**. Sfinții Părinți vorbesc despre asta și Sf. Maxim Mărturisitorul, in Filocalia 3, spune că Dumnezeu a dat **durerea** ca medicament pentru plăcere și oamenii, atunci când trăiesc o plăcere, vor avea o durere mai devreme sau mai târziu, ca medicament care să pună capăt acestei plăceri, dar ei nu înțeleg această lecție și din durere fug din nou în plăcere, ca să o ostoiască și să dispară durerea prin plăcerea pe care o trăiesc din nou.

Astăzi s-ar putea vorbi foarte mult despre mecanismele plăcerii și despre cum acestea sunt extrem de periculoase pentru noi, mai ales pentru copii, dar, în general, sunt foarte periculoase, pentru că nu-

mai oamenii duhovnicești, care se cunosc pe ei înșiși, **care s-au obișnuit să postească, au forța interioară să se oprească de la experiența de plăcere.** O persoană care nu este suficient de instruită duhovnicește cade pradă plăcerilor și va fi foarte greu pentru ea să realizeze situația în care este.

Doi psihologi au descoperit în urmă cu mai mulți ani o zonă din creier care este un centru al plăcerii. Ei au făcut un experiment cu un șobolan, pentru a demonstra ce înseamnă sentimentul de euforie obținut prin stimularea acestei zone a creierului. Au înfometat un șobolan 24 de ore, după care l-au așezat în centrul unui scurt tunel, cu mâncare la ambele capete. În mod normal, șobolanul ar fi trebuit să alerge spre unul din capete și să înfulece gustarea. Însă, dacă-i aplicau un șoc înainte să ajungă la hrană, șobolanul se oprea în punctul respectiv și nu se mai mișca. Prefera să aștepte posibilitatea unui alt șoc (impuls electric de plăcere) și să renunțe astfel la recompensa garantată a hranei, deși nu mâncase de 24 de ore.

Nu a trecut mult timp până când un psihiatru s-a gândit să facă acest experiment și pe oameni, dar folosindu-i chiar pe ei pentru a-și crea senzația de plăcere (de câte ori apăsau pe un buton, zona de plăcere din creier era stimulată prin electrozi). Când li s-a acordat permisiunea să se autostimuleze după bunul plac, oamenii și-au administrat în medie câte 40 de șocuri pe minut. Când li se aducea o tavă cu mâncare în pauza de masă, pacienții, care recunoșteau că le era foame, nu doreau să se oprească din autostimulare ca să mănânce. Unul dintre ei chiar protesta categoric de fiecare dată când cercetătorul încerca să închidă sesiunea și să deconecteze electrozii. Un alt participant a continuat să apese butonul de peste 200 de ori după ce aparatul a fost scos din priză, până când cercetătorul i-a cerut, în sfârșit, să înceteze.

Întorcându-ne la vremurile noastre, trebuie să observăm un lucru. Știind că există posibilitatea să fi primit un mesaj nou sau să vedem următoarea înregistrare de pe youtube, care ne-ar putea face să râdem, continuăm să apăsăm pe refresh, să dăm pe următorul link, să ne verificăm aparatele în mod constant după mesajele pe care le-am putea primi de la prieteni, **ai putea crede că telefoanele mobile au conexiune directă cu creierele noastre**, transmițându-ne șocuri contante de dopamină (dopamina este substanța care intră în joc în starea de plăcere).

Puține lucruri pe care vreodată leam visat, fumat sau injectat creează o asemenea dependență la nivelul creierului nostru precum tehnologia. În acest mod, dispozitivele ne țin captivi și ne fac să ne întoarcem mereu după mai mult și căutăm și iar căutăm, dând click ca un șobolan în cușcă, alergând după încă un șoc și încercând să găsim recompensa care ne-a făcut să stăm atât de mult în fața ecranelor.

Designerii jocurilor video manipulează intenționat mintea noastră ca să-i țină pe jucători în priză cât mai mult. Promisiunea că ai putea sa reportezi o victorie, că ai putea să aduni mai multe puncte decât data trecută îl face pe cel care stă în fața calculatorului să nu mai plece de acolo. Sau partea a doua a filmului, care este mai tare decât prima, sau următorul episod dintr-un film care are 3000 de episoade, toate ne țin în fața televizorului. Lipsa de previzibilitate a victoriei îl face pe cel care urmează această dependență să nu se mai desprindă de ecran. **Chiar dacă jocurile (sau filmele sau divertismentul) nu-i influențează pe toți la fel, pentru cei vulnerabili acestea au un efect asemănător cu drogurile**. Un corean de 28 de ani a murit în urma unui atac cardiovascular după ce a jucat StarCraft timp de 50 de ore fără întrerupere. Refuzase să mănânce sau să doarmă, singura lui dorință fiind aceea de a continua jocul.

Dacă noi nu ne simțim bine dacă avem televizorul închis, dacă ne simțim posaci fără muzică în mașină, toate astea ne arată că suntem vulnerabili și că depindem de niște stimuli din afară. De asta, o altă **caracteristică a autenticității vieții spirituale este cât reziști singur și nestimulat**, chiar și fără lectură, fără să vezi ceva, fără lumini, în singurătatea unei rugăciuni, fără să te simți deprimat. Cât putem rezista în însingurare, fără să avem senzația că ne pierdem esența? De asta pustnicii, pentru tradiția răsăriteană, sunt autenticitatea cea mai puternică a vieții spirituale. Un om obișnuit, slab, neexperimentat în cele duhovnicești, nu rezistă singur în pădure, are senzația că-și pierde sinele. Și avem nevoie de telefoane, trebuie să sunăm pe cineva, nu putem să stăm într-o liniște, ne dor urechile dacă liniștea e prea puternică. Asta anunță deja forme de adicție.

Și ne putem cerceta pe noi înșine să vedem de unde ne vine starea de bine: din muzica pe care o ascultăm, din filmele pe care le vedem, din confortul sufrageriei, din senzația pe care ne-o dă noua mașină pe care ne-am cumpărat-o, din senzația pe care ni-l dă serviciul pe care-l avem, din consistența pe care mi-o dă diploma pe care am obținut-o în ultima vreme sau aprecierile colegilor? De unde-mi vine mie starea de bine? Și ne putem identifica, de fapt, adicțiile, pentru că viața spirituală autentică se hrănește din Dumnezeu și din cele care nu trec, nu din cele care trec.

TAINA CUNUNIEI

dincolo de cuvinte

Pr. Lucian

Pe când Cununia se făcea separat de Logodnă în mod obligatoriu, mirii intrau solemn în Biserică în timp ce se cânta psalmul 127: „Slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!... Fericiți toți cei ce se tem de Domnul, care umblă în căile Lui...”. Venirea mirilor în Biserică spre a se cununa, este socotită o umblare în căile Lui. Cuvintele psalmului îi înalță dintr-o dată pe miri deasupra orizonturilor pământene și îi învață adevărata atitudine conjugală, adică faptul că în orice clipă (“în toate zilele vieții tale”) omul, de pe pământ, privește Răsăritul.

Binecuvântarea de la începutul slujbei este aceeași cu cea a Sfintei Liturghii, arătând faptul că la începuturi, Taina Cununiei era legată de Sfânta Liturghie, fiind parte a acesteia. Preotul însemnează în semnul Sfintei Cruci, cu Sfânta Evanghelie, deasupra cununiilor care sunt puse pe masa în fața căreia se săvârșește Taina Cununiei. Cununile, prin binecuvântare, ies astfel din realitatea terestră a lumii acesteia, pentru a fi primite și ele în Împărăția Cerurilor.

Rugăciunile care se citesc acum, prin invocarea familiilor patriarhale, a marilor personalități ale Vechiului Legământ, reunesc astfel cele două Testamente într-o singură iconomie a mântuirii. Ele evocă nunta din Cana Galileii, introducând simbolismul iubirii transfigurate. În rugăciuni sunt cuprinse binecuvântările mirilor, care se extind asupra întregului univers sfințindu-i rodnicia, căruia omul îi este stăpân. Bogăția bucuriei ospățului îndreaptă și sensibilizează atenția omului, făcându-l deschis și predispunându-l să ia seama la orice singurătate, suferință și părăsire departe de Dumnezeu.

Așezarea cununiilor pe capetele mirilor simbolizează încununarea acestora de către Biserică pentru curăția și fecioria în care au trăit ei până la Taina Nunții. Acesta este momentul efectiv al Tainei, timpul Cincizecimii conjugale, adică Pogorârea Duhului Sfânt care rezidește noua făptură.

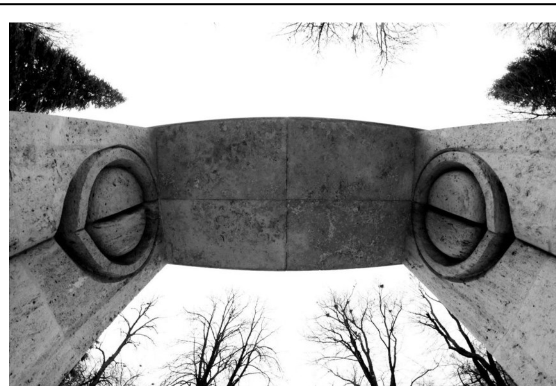
Structura liturgică a Tainei a fost concepută ca o Liturghie Euharistică. Tocmai de aceea, după citirile biblice urmează exact ca și la Sfânta Liturghie, ectenia întreită, ectenia cererilor și invocarea rugăciunii Tatăl nostru. În slujba ortodoxă actuală, acest context euharistic al Căsătoriei este accentuat în conținutul chinonicului: „Paharul mântuirii voi lua și numele Domnului voi chema”, în timp ce mirii gustă din potirul euharistic. Căci Sfânta Împărtășanie pecetluiește și desăvârșește Cununia.

În situația în care mirii s-au împărtășit mai înainte la Sfânta Liturghie, Taina Cununiei urmând săvârșirii acesteia, mirii iau în acest moment din paharul comun, acest pahar fiind acceptat ca substitut al Sf. Potir și al Împărtășirii euharistice. Situația aceasta este întru totul nefirească, conținutul chinonicului (“Paharul mântuirii voi lua”), subliniind realitatea Împărtășirii din potirul euharistic a mirilor. Paharul comun a fost așezat în locul Sfintei Împărtășanii, în momentul în care mirii nu mai erau în măsură să primească Sfânta Împărtășanie, din pricina nevredniciei lor sau a faptului că nu și-au păstrat curăția până în momentul primirii Tainei Nunții.

Urmează procesiunea solemnă a preotului, mirilor și nașilor, un rezumat simbolic de fapt al dansului nupțial de odinioară. Troparul “Isaie dănțuiește, Fecioara a avut în pântece...” este o icoană a Maicii Domnului Odighitria sau Călăuzitoarea, care vine să arate soților că întruparea privește direct viața oamenilor, îndeosebi relația lor intimă, conjugală. Natura profunda a Căsătoriei creștine, așa cum a fost înțeleasă în tradiția ortodoxă, unirea deci a mirilor reprezintă o mărturie a Împărăției lui Dumnezeu.

Întreita ocolire a mesei din timpul acestei procesiuni este o triplă intensificare a simbolului cercului, al infinitului. Drumul vieții conjugale nu mai este un simplu itinerar, el fiind plasat în axa veșniciei.

La sfârșit sunt invocați Sf. Împărați Constantin și Elena, care pune cununia sub semnul Crucii biruitoare și o face a fi preoție împărătească. Acești sfinți sunt cinstiți mai cu seamă pentru că sunt „întocmai” cu Apostolii, pentru răspândirea misionară a credinței. Ultimele cuvinte ale ritualului îi întoarce așadar pe soți spre misiunea lor apostolică: mărturisirea credinței prin viața lor, prin preoția lor conjugală.

Anastasia (pământul inimii)

Daniel Turcea

pământul inimii
facă-se cer

un cer arzând

Cum și ce CITIM?

Preot Vasili Kucer

Sf. Ierarh Ignatie Briancianinov a scris că în vremurile din urmă creștinii se vor mântui prin citirea Sfintei Scripturi, sfinților părinți și sfaturilor "fraților după cugetare". Dar trăind în vremurile despre care a scris sfântul, putem observa că una dintre problemele vremurilor noastre este pierderea aproape completă a culturii lecturii. Mai mult, vorbim nu numai despre literatura duhovnicească, ci despre cărți în general.

Odată cu apariția gadgeturilor, diverși futuristi au prezis dispariția completă a cărților tipărite pe hârtie. Se părea că suportul electronic ar putea deveni o alternativă pentru tomurile voluminoase și scumpe, iar "biblioteca de buzunar" ne va ajuta să citim oricând, oriunde și orice, adică foarte mult. Însă doar prima parte a acestei prognoze aproape că a devenit o realitate: numărul de cărți pe rafturi a devenit mult mai redus. Dar în același timp, a doua parte s-a dovedit a fi absolut greșită – oamenii nu citesc mai mult. Abandonând cartea, nu am deschis cărțile electronice, ci doar am încetat să mai citim.

Prin urmare, revenind la afirmația Sfântului Ierarh Ignatie, trebuie menționat că atunci când vorbim despre citirea literaturii duhovnicești, trebuie **să începem cu obiceiul lecturii în general**. Aceasta nu înseamnă că trebuie să citim totul, ci înseamnă că lectura ar trebui să devină o parte a vieții noastre. Fiecare dintre noi, citind literatură duhovnicească, trebuie să țină cont neapărat de situația în care se află acum. Nu este nevoie să luăm cărțile în care se povestește despre un mod de viață care nu este obișnuit pentru noi. În opinia Sfântului Ignatie, „nu trebuie să le alegem cărțile cele mai înalte, ci pe cele care sunt mai apropiate de starea noastră, în care se prezintă lucrarea care ne este apropiată".

Scopul lecturii duhovnicești nu constă în cantitatea de cărți citite, ci **în ce măsură ați putut aplica ceea ce ați citit în viața voastră**. Cu alte cuvinte, lectura calitativă este cu siguranță mai de valoare decât lectura cantitativă, și trebuie să răspundă la întrebarea „în ce măsură am devenit un creștin mai bun prin lectură?". Sfântul Ierarh Teofan Zăvorâtul ne îndeamnă: „**Nu citiți doar pentru a citi, ci pentru a împrospăta și a hrăni sufletul**".

Mai mult, nu avem întotdeauna suficient timp pentru un studiu de mai multe ore a literaturii patristice. În acest caz, Sfântul Teofan ne recomandă să citim cel puțin o frază din Sfânta Scriptură sau din lucrarea unui sfânt, și să meditām la ea toată ziua – „să o rumegăm" pentru folosul nostru. Găsim sfaturi similare în lucrările Sfântului Ioan Gură de Aur, care scrie: „Nici un fel de timp nu poate sluji ca obstacol în citirea Cuvântului lui Dumnezeu ... nu numai acasă, dar și în drumul spre piață sau aflându-te în călătorie sau la vreo întâlnire aglomerată, sau săvârșind o lucrare oarecare, ne putem exersa în această lectură... Văzând dispoziția noastră pentru cunoașterea duhovnicească, Stăpânul nostru nu ne va disprețui, ci ne va dărui iluminare de sus și ne va lumina mintea. **Exercițiul constant în lectură pune o amprentă fermă în memoria noastră**, și ceea ce astăzi nu am putut înțelege, vom înțelege atunci când vom începe să citim din nou, mâine, pentru că Dumnezeu cel iubitor de omeni luminează mintea noastră".

Sfinții Părinți subliniază întotdeauna că se poate și este necesar de citit literatură duhovnicească numai prin propria viață. Cu alte cuvinte, **fără practică citirea se poate transforma într-o teorie goală** care nu aduce omului niciun folos. Sf. Efrem Sirul scrie: „Nu vă dedicați lecturii ca să lăsați la o parte lucrarea pentru dobândirea virtuții. Munceşte și citește puțin, cu discernământ, dar mai ales să faci fapte bune". Și în alt loc: „Cine citește cu sârguință, trebuie să îndeplinească ceea ce a citit și să nu se limiteze numai la lectura cea sârguincioasă".

Nici o lucrare în viața unui creștin nu poate fi făcută fără de rugăciune. Acest lucru este valabil mai ales pentru lectură, deoarece **înțelegerea** textului Evangheliei și a lucrărilor sfinților părinți **este posibilă numai pe calea legăturii prin rugăciune cu Dumnezeu**. În același timp, trebuie să ne rugăm și sfântului părinte, ale cărui lucrări le vom citi. Îl putem ruga să ne lumineze mintea pentru o mai bună înțelegere a adevărurilor pe care ni le-a lăsat ca moștenire.

Ce să citim? Sf. Scriptură, Viețile Sfinților, cărți scrise de părinți contemporani care cunosc toate problemele cu care se confruntă creștinul contemporan în fiecare zi. Desigur, numărul cărților scrise de sfinții părinți este incredibil de mare. A le citi pe toate este foarte dificil, și la drept vorbind, este chiar imposibil. Și scopul nostru este complet diferite. De fapt, este important nu numai să citești literatură patristică, dar să folosești ceea ce citești în viață. Numai atunci cărțile pe care le citim ne vor fi de folos.

Într-o sală îmbrăcată/ Cu icoane și cu flori,/ Ospătează fețe-alese/ De ierarhi și dregători/ Iar în capul mesei șade/ Bucuros Mitropolitul,/ Cel iubit de tot norodul,/ Iacob îmbunătățitul./ Este ziua lui cinstită/ Și de asta - negreșit -/ Cele mai înalte fețe/ Din Moldova au venit.

Sf. Ioan Iacov Hozevitul

Oamenii lui Dumnezeu

MITROPOLITUL IACOB STAMATI

bunul chivernisitor al Bisericii

Iacob al II-lea „Nemțeanul", cum mai este cunoscut, s-a născut în anul 1749 în satul Gledin, din tărâmul Bistriței-Năsăud. Părinții, ciobani de neam, aveau o mare dragoste de cele sfinte. Acest neam de iubitori de Dumnezeu mai cuprindea un râvnitor, pe Cuviosul Pahomie, unchiul viitorului mitropolit, egumen în Lavra Neamțului și întemeietor al Schitului Pocrov, canonizat ulterior. Într-o vreme în care Ortodoxia era prigonită de către autoritățile austro-ungare, tânărul Ioan trece munții în Moldova cu familia în anul 1760. Asemeni unchiului său, se îndreaptă către Lavra Neamțului, unde, după trei ani de ucenicie, este tuns în monahism la nici 15 ani, cu numele de Iacob. Învățase limbile greacă, slavonă, latină și îl citea pe Montesquieu, preocupându-se de ridicarea sa spirituală. Ajuns ierodiacon, deprinde multe calități, care l-au impus în fața marii obști de la Neamț ca econom și administrator al mitropoliei.

Devine primul episcop ardelean din Moldova, în 1782, întărind conștiința de neam și credința între provinciile istorice într-o vreme în care Ortodoxia se lupta să supraviețuiască în Transilvania. Episcopia Hușilor undea avea să păstorească fusese pe nedrept deposedată de bani și bunuri de către domnitorul Al. Mavrocordat, eparhia rămânând cu o mare datorie. Cu un demn curaj, Episcopul Iacob se revoltă și întocmește un mare pomelnic, sculptat în formă de triptic, al episcopilor și domnitorilor care au ajutat episcopia, înfierând și fapta domnitorului. Prin priceperea și spiritul său gospodăresc, Iacob reușește să achite datoriile. Pe banii lui aduce, în 1787, de la Sfântul Munte Athos, **mâna dreaptă a Sfintei Mucenițe Chiriachi**, pe care a ferecat-o în argint și care de atunci este ocrotitoarea Hușilor.

Posedând un spirit vizionar, îl hirotonește pe ucenicul său, Veniamin Costachi, care la nici 24 de ani devine cel mai tânăr episcop, un demn urmaș al său. Însă **nu hirotonește ca duhovnici decât preoți trecuți de 40 de ani,** și aceasta cu mare greutate, după o adâncă cercetare.

În 1792 este ales Mitropolit al Moldovei, fiind apreciat de însuși sultanul Selim al III-lea pentru firea generoasă, căci răscumpărase cu banii săi 500 de prizonieri turci. Continuă activitatea sa de bun gospodar, ridicând din temelii impunătorul palat al mitropoliei. Cumpără din banii săi mai multe moșii pentru mitropolie și înființează o farmacie, o noutate pentru acele vremuri.

Grija sa părintească asupra școlilor existente în Moldova se vede în raportul către domnitorul Ipsilanti din 1800, unde, în calitate de președinte al Epitropiei Școlilor, face diferite recomandări în legătură cu procesul de învățământ, chiar și pentru Academie. Elevii se recrutau din toate păturile sociale. Cei săraci beneficiau de întreținere gratuită, „având în vedere silința la învățătură". Pentru cei silitori se acordau recompense. Elevii bolnavi urmau să fie tratați de doctorii orașului fără plată. Mitropolitul Iacob propune ca școala domnească să fie înzestrată cu bibliotecă și fiecare negustor care aduce în țară cărți nou apărute să fie dator a da un exemplar pentru această bibliotecă, la jumătate de preț. Dascălii și elevii să fie scutiți de orice fel de taxe. Lui i se datorează și înființarea în anul 1803 a micilor **școli de meserii** de la mănăstirile Agapia sau Văratec. Astfel se distinge ca un adevărat propovăduitor al culturii și cunoașterii naționale. Sprijină activitățile tipografice, **înființând Tipografia Mitropolitană** în 1794, aici apărând cărți de cult și didactice.

Se interesează despre starea preoțimii din vremea sa. Multor preoți săraci le ierta ploconul vlădicesc, iar altora le dădea ajutoare. Credincioșilor săraci, orfanelor și văduvelor le făcea **multe milostenii**. Mai multe sute de văduve în mizerie și orfani au fost salvați de la înfometare prin generozitatea sa. Fiice de boieri sărace, dar virtuoase, au primit de la el daruri de nuntă, de la 10 la 20 de pungi de galbeni: fără acest sprijin ele riscau să rămână necăsătorite. Oriunde întâlnea nefericiți, îi ajuta.

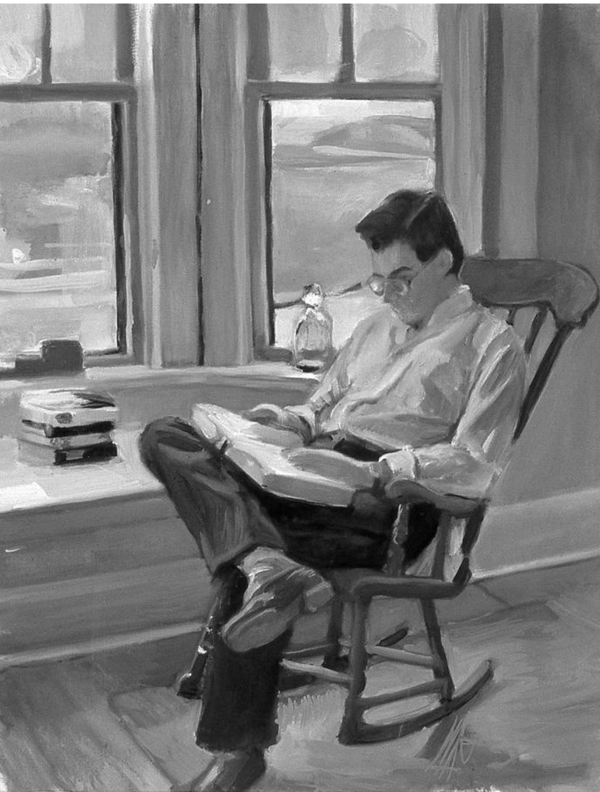
Mitropolitul Iacob a fost atât pentru fiii săi duhovnicești, cât și pentru familia sa după trup un reper moral, crescând o pleiadă de preoți și cărturari. În afara nepotului său, paharnicul Toma Stamati, care îi traduce unele cărți și îl ajută la ridicarea Bisericii Banu, sau fiului acestuia, poetul basarabean Constantin Stamati, nu trebuie să-l uităm pe nepotul de frate, preotul Dumitrache, paroh la Biserica Uspenia din Botoșani, care îl botează pe Mihai Eminescu în 1850.

A trecut la Domnul în 9 martie 1803, la numai 54 de ani, fiind înmormântat în pridvorul Bisericii „Sfântul Gheorghe", vechea Catedrală Mitropolitană din Iași.

I.G.

Sondaj de opinie

Mai face parte CARTEA din viața noastră?

Am auzit de curând pe cineva (om instruit) care spunea că nu mai are timp să citească nimic, de aceea nu mai cumpără nicio carte sau revistă. Și acel om nu este căsătorit, nu are copii și nici nu lucrează la o multinațională care să-l stoarcă de toate puterile 10-12 ore pe zi. Firesc, mi-am pus întrebarea: dacă un astfel de om nu mai are timp de citit, dar cei cu familie, cu copii, cu probleme? Astfel că am căutat să aflăm de la frații noștri din obște ce loc mai ocupă cărțile în viața lor. Cea mai mare parte a celor întrebați au servicii solicitante și familie, copii. Este vorba în acest sondaj doar de adulți, iar nivelul de instrucție școlară este variat. Iată răspunsurile pe care le-am primit la întrebările: ***cât de des citesc? ce fel de cărți? care a fost ultima carte citită?***

Citesc în fiecare zi. Acum am terminat de citit *Filocalia* vol. 1.

***

Încerc să citesc cel puțin o carte pe lună, de obicei beletristică. Momentan citesc *Sănătatea creierului*, scrisă de un medic român, Ciurea. Citesc literatură clasică (gen Dostoievski), dar și cărți pentru adolescenți, ca să fiu la curent cu ce îi interesează. În Post încerc să evit cărțile prea lumești.

***

Citesc după cum îmi permite timpul. Cert este că tot timpul stau niște cărți pe noptieră. Unele sunt începute de mult și neterminate. Acum citesc *Singur Ortodoxia*, a părintelui Arsenie Papacioc. Citeam înainte o carte de Kazuo Ishiguro (laureat al premiului Nobel pentru literatură în 2017 – n.n.), dar am zis să nu mai citesc beletristică în Post. Citesc constant beletristică (de exemplu îmi place mult cum scrie Evgheni Vodolazkin) și cărți duhovnicești.

***

Citesc cam în fiecare zi *Viețile Sfinților*. Iar ultima carte este una a lui Dan Puric.

***

Eu încerc să citesc în primul rând cărți de specialitate (logopedie), pentru că încerc să caut soluții pentru copiii cu care lucrez, dar fiind soție și mamă, e mai greu (*de lângă sora care răspunde, soțul șoptește că citește cărți de bucate*...). Adevărul e că părintele Ștefan are dreptate: când avem timp liber, cam stăm pe telefon. Am putea să citim, dar... Nu e vorba numai de timp. Trebuie să ne mobilizăm să citim! Altfel, ne degradăm.

***

Din păcate nu citesc pentru că nu am timp. Sincer, nu știu când am citit ultima carte. Mai citesc din *Biblie*.

***

Nu sunt foarte rapidă la citit, citesc mai greu. Și atunci trebuie să-mi rezerv într-o zi 5-10 minute să citesc ceva. Citesc zilnic *Sf. Scriptură*. Mai citesc și din *Filocalie*. Acum citesc o carte a Sf. Ioan de Kronstadt, *Calea pocăinței lăuntrice*, și îmi place mult, căci îmi răspunde la căutări. Când suntem cuprinși de neputințe și de tot felul de stări, să nu facem o problemă din aceasta, pentru că se întâmplă, dar trebuie să ne îndreptăm în fiecare zi. Nu se citește greu cartea, dar o tot întrerup, că trebuie să fac treabă acasă și să fiu grijulie cu ai mei. Și îmi doresc apoi să citesc cartea Sf. Filaret al Moscovei ce ne-a fost recomandată (*Catehismul ortodox* – n.n.). Am căutat câte ceva pe internet despre sfânt și aștept să primesc cartea. Am deschidere foarte mare, dar și neputința e pe măsură. Să-mi dea Dumnezeu râvnă multă să pot citi cărțile pe care le-am cumpărat!

***

Mie îmi place foarte mult să citesc. Nu pot spune că zilnic, dar în fiecare săptămână sigur citesc ceva. Citesc de toate: beletristică de la noi și din străinătate (din romane poți să înveți foarte multe lucruri, din experiența de viață pusă de autor în personaje), religioase, de dezvoltare personală, care mă interesează foarte mult, de psihologie (de exemplu m-a ajutat mult cartea *Conflictele noastre interioare*, scrisă de Karen Horney).

***

Citesc săptămânal câte ceva. Acum citesc o carte de părintele Porfirie, *Antologie de sfaturi și îndrumări*.

Înainte de aceasta am citit *O muscă în Sfântul Munte* și *Nesfinții sfinți*. Citesc și viețile sfinților. Mă concentrez doar pe cărți duhovnicești, pentru că dacă citesc altceva, mi se pare că îmi umplu capul cu prostii care nu există, fantezii care nu mă ajută, nu mă îmbogățesc. De aceea mă interesează doar ce mă dezvoltă lăuntric.

***

Încerc să citesc cât mai des, măcar o dată pe săptămână, dar sunt și perioade în care nu apuc cât aș vrea de mult. Citesc cărți duhovnicești. De curând am terminat o carte despre Sfinții Țari Romanovi, iar acum citesc o carte despre maica Alexandra – principesa Ileana a României. Mi-a plăcut mult și Gheron Iosif.

***

Mă străduiesc să citesc câte puțin în fiecare zi. Doar cărți duhovnicești citesc. Mi-a rămas în inimă cartea părintelui Zaharia Zaharou, *Adu-ți aminte de dragostea cea dintâi*.

***

Îmi fac vreme să citesc în fiecare zi, cât pot. *Viețile sfinților* de pe telefon.

***

Nu reușesc să citesc în fiecare zi, în funcție de cât de mult stau la lucru și apoi am treabă și acasă, că am familie. Dar mi-am programat cam 20 minute pe zi, iar duminica mai mult, fiind ziuă de odihnă, câte 2-3 ore. Îmi place cartea, să o țin în mână, îmi place cum miroase. În ultimul timp mă fascinează viețile sfinților. Acum citesc *Pelerinul rus*. Iar înaintea ei am terminat *Pocăința*, a părintelui Ilarion Felea. În urmă cu câțiva ani citeam și altfel de cărți, de exemplu: *Puterea prezentului* de Eckhart Tolle sau *Calea perfectă* a lui Osho.

Dar acum mă interesează partea duhovnicească pentru că am văzut ce înseamnă să trăiești un pic diferit față de lume, chiar având încercări în familie. Învăț foarte mult de la sfinți. Îmi plac cărțile care îmi dau putere și mă ajută să fac față situațiilor și încercărilor din fiecare zi. Când vezi prin câte au trecut sfinții, te compari cu ei și vezi că crucea ta e una foarte mică. Eu zic: Doamne, eu am voință, Tu Te rog să-mi dai putere!

***

Vreme de citit am, dar câteodată lipsește hotărârea sau impulsul de a mă apuca de citit. Citesc zilnic: cărți duhovnicești, de psihologie și psihoterapie ortodoxă. Și sociologie. Ultima carte citită a fost *Secolul singurătății* de Noreena Hertz.

***

Nu prea am timp; când culc copiii acasă și termin treaba. Uneori mai ascult audiobook-uri în timp ce spăl vasele (de pe aplicația „Lumea Ortodoxiei"). Citesc mai mult ce mă interesează pentru creșterea copiilor și dacă poate fi ceva în legătură cu credința e și mai bine. Acum citesc *Cum să comunicăm copiilor credința ortodoxă*, convorbiri ale Maicii Magdalena de la Essex. În rest, citesc copiilor mereu povești noi, câte 10-20 minute pe zi dacă am timp.

***

Nu citesc decât cărți teologice, că și așa nu am timp. Dar ultima cred că a fost chiar înainte de a-l naște pe unul dintre copii, în urmă cu 7 ani. *Măria sa, Neagoe Basarab*...

***

Din păcate nu mai apuc să citesc cărți, decât literatură de specialitate.

***

Aș avea timp, dar nu citesc foarte des! *Memoriile* părintelui Bartolomeu Anania citesc acum.

***

Nu mai am timp să citesc cărți. Le ascult audio. E vorba de cărți duhovnicești. Ultima carte citită a fost *Ține-ți mintea în iad și nu deznădăjdui* a Sfântului Siluan Athonitul.

***

Îmi fac timp să citesc aproape zilnic. Citesc Biblia, viețile sfinților din luna respectivă și ce se nimerește. Ultima cartea a fost despre deasa sau rara Împărtășanie.

***

Nu prea am timp de citit. Citesc cărțile parțial, în funcție de interesul de moment. Citesc doar cărți duhovnicești. Ultima carte citită a fost *Amurg in Mănăstire. Viața Cuvioasei Starețe Taisia scrisă de ea însăși.*

***

Cu copii mici, timpul personal de lectură e foarte limitat. Citesc împreună cu ei cărți de copii aproape zilnic, și câte-un articol de interes pentru mine pe telefon. Acum citesc o carte despre diversificarea la bebeluși, însă ultima carte citită integral din plăcere a fost (tare demult) *Splendida cetate a celor o mie de sori* de Khaled Hosseini.

EX LIBRIS

Tudor Arghezi

Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,
Încet gândită, gingaș cumpănită;
Ești ca o floare, anume înflorită
Mâinilor mele, care te-au deschis.

Ești ca vioara, singură ce cântă
Iubirea toată pe un fir de păr,
Și paginile tale, adevăr,
S-au tipărit cu litera cea sfântă.

Un om de sânge ia din pisc noroi
Și zămislește marea lui fantomă
De reverie, umbră și aromă,
Și o pogoară vie printre noi.

Dar jertfa lui zadarnică se pare,
Pe cât e ghiersul cărții de frumos.
Carte iubită, fără de folos,
Tu nu răspunzi la nicio întrebare.